

ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ КУЛЬТУРИ СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

На сьогодні українські заклади вищої освіти намагаються дати майбутньому фахівцеві всі важливі знання, уміння та навички, які будуть сприяти успішній майбутній професійній діяльності студента. Світ не стоїть на місці й ті вимоги, які були важливі 10 років тому, зараз можуть втрачати актуальність, а то й зовсім замінюватися новими (наприклад, вміння друкувати на машинці – володіння ПК, знання рідної мови – іноземних мов тощо). Незважаючи на процеси технологізації та глобалізації суспільства, роль спілкування залишається провідною. Неможливо бути успішним фахівцем, не володіючи основами ділової етики, не маючи високого рівня культури спілкування.

На нашу думку, культура спілкування – це комплекс особистісних якостей, знань, умінь та навичок, які є запорукою ефективної комунікації в процесі спілкування, який виконує всі цілі, поставлені до або під час комунікативної взаємодії. Наголосимо, що особистісні якості студента займають провідне місце у структурі культури спілкування.

У статті О.Г. Романовського «Формування особистості інтелігента як одна з задач вищої школи» неабияка увага приділяється всебічному розвитку майбутніх фахівців. Також у ній виділені якості особистості, уміння та навички, необхідні для ефективної трудової діяльності. До них належить здатність керуватися нормами етики, культури, загальнокультурними цінностями [1]. Вважаємо, що високий рівень культури спілкування також істотно впливає на професійну діяльність та комфорт під час будь-яких ділових стосунків.

Задля визначення рівня сформованості культури спілкування вважаємо за необхідне визначити її компоненти. Для цього послуговуємось поділом рис характеру за Б.М. Тепловим [2].

Перелік основних компонентів культури спілкування:

- Основний психічний склад особистості: *чесність, цілеспрямованість, принциповість, стресостійкість, здатність планувати майбутню бесіду та передбачення будь-якого результату.*

- Ставлення людини до інших: *ввічливість, толерантність, чуйність, емпатійність.*

- Відношення людини до самої себе: *почуття власної гідності, самокритичність, вимогливість до себе, охайність.*
- Ставлення людини до праці: *акуратність, ініціативність, наполегливість, працьовитість.*
- *Знання етикету, особливостей менталітету співрозмовника, основних психічних процесів.*

Таким чином, під час професійної підготовки майбутніх фахівців з вищою освітою особливу увагу слід приділяти формуванню високого рівня культури спілкування, адже вища школа вже сьогодні розуміє важливість морально-етичного та духовного розвитку особистості студента. За умов наявності та розвитку вищезазначених рис та формування в процесі професійної підготовки відповідних компетентностей, знань, умінь та навичок майбутній фахівець підвищує рівень своєї культури спілкування та в подальшому матиме змогу достойно репрезентувати себе на робочому місці.

Список використаних джерел:

1. Романовский А. Г. Формирование личности интеллигента как одна из задач высшей школы / А. Г. Романовский // Пространство литературы, искусства и образования – путь к миру, согласию и сотрудничеству между славянскими народами : сб. науч. тр. : по матер. VII Междунар. науч. – практич. конференции, 20 декабря 2012 г. / ред. А. Г. Романовский, Ю. И. Панфилов. – Харьков : НТУ «ХПИ», 2013. – С. 9-15. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/3186>
2. Скрипченко, О. В. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська [и др.]. - К. : А.П.Н., 1999. - 461 с. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://pidruchniki.com/11291002/psihologiya/providni_risi_harakteru
3. Серeda Н. В. Основи риторики для бізнес-лідерів: ефективний публічний виступ: навчальний посібник / Н. В. Серeda. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. – 40 с.

Бобровская Н.П., Дмитриева А. А.
НТУ «ХПИ», ХНМУ

ВОПРОСЫ ФОРМИРОВАНИЯ И ВОСПИТАНИЯ БУДУЩЕГО ВРАЧА

Профессия врача имеет определенные этические требования. Ни в одной профессии нет таких исключительных взаимоотношений, какие складываются между врачом и пациентом. По мнению А.Ф.Билибина, проблема